

Monika Gańczyk

„Analiza czynników ryzyka wpływających na występowanie dolegliwości bólowych kręgosłupa pielęgniarek i fizjoterapeutów Mazowieckiego Szpitala Specjalistycznego w Ostrołęce”.

STRESZCZENIE

Dolegliwości w obrębie kręgosłupa to jedna z najczęściej spotykanych zaburzeń dotycząca osoby już po 32 roku życia, które to często uniemożliwiają wykonywanie pracy zawodowej.

Spośród zawodów, w których pojawia się problem bólu w odcinku szyjnym lub lędźwiowym kręgosłupa są zawody medyczne. Schorzenia kręgosłupa są często skutkiem nie tylko środowiska pracy ale także czynników związanych z życiem pozazawodowym oraz cech dotyczących płci, wieku, stażu pracy czy też aktywności fizycznej.

. Ze względu na ciągle rosnące zarówno medyczne jak i społeczne koszty chorób kręgosłupa zasadnym jest podjęcie próby ustalenia metod służących poprawie stanu zdrowia.

Głównym celem pracy było dokonanie analizy czynników ryzyka wpływających na występowanie dolegliwości bólowych kręgosłupa wśród pielęgniarek i fizjoterapeutów oraz wskazanie właściwego postępowania celem niwelowania bólu w obrębie kręgosłupa.

Realizacja celu głównego opierała się na poszukiwaniu odpowiedzi na następujące pytania badawcze: czy istnieje związek między występowaniem dolegliwości bólowych kręgosłupa u pielęgniarek i fizjoterapeutów a wiekiem, czy istnieje związek między występowaniem dolegliwości bólowych kręgosłupa u pielęgniarek i fizjoterapeutów a stażem pracy, czy istnieje związek między występowaniem dolegliwości bólowych kręgosłupa u pielęgniarek i fizjoterapeutów a stanowiskiem pracy, czy istnieje związek między zachowaniami zdrowotnymi (nawyki żywieniowe, aktywność fizyczna, uzależnienia, zachowania profilaktyczne) a występowaniem dolegliwości bólowych kręgosłupa u pielęgniarek i fizjoterapeutów, czy istnieje związek między satysfakcją z życia u pielęgniarek i fizjoterapeutów a stopniem nasilenia dolegliwości bólowych kręgosłupa, czy istnieje związek pomiędzy poziomem satysfakcji z życia u pielęgniarek i fizjoterapeutów a stopniem akceptacji choroby, jakie są indywidualne przekonania personelu na temat kontroli bólu.

Badania przeprowadzono po uzyskaniu zgody Komisji Bioetycznej Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku nr.R-I-002/13/2016. Do zrealizowania przyjętych celów

wykorzystano metodę sondażu diagnostycznego przy użyciu standaryzowanych narzędzi badawczych oraz autorskiego kwestionariusza ankiety. Wykorzystano wskaźnik sprawności w bólach dolnej i górnej części kręgosłupa (NDI/ODI), skalę satysfakcji z życia (SWLS), kwestionariusz na temat kontroli bólu (BPCQ), inwentarz zachowań zdrowotnych (IZZ), skale akceptacji choroby (AIS).

W pracy wykorzystano metody statystyczne, które umożliwiły zweryfikowanie postawionych hipotez badawczych oraz udzielenie odpowiedzi na sformułowane problemy. Analizę przeprowadzono stosując odpowiednie testy statystyczne, za pomocą których weryfikowano istotność statystyczną rozważanych zależności.

W badaniu ankietowym wzięło udział 436 osoby zatrudnione w Mazowieckim Szpitalu Specjalistycznym w Ostrołęce. Najliczniejszą grupę wiekową stanowiły osoby z przedziału 41-50 lat ze stażem zawodowym 20-30 lat. Zdecydowana większość ankietowanych respondentek to pielęgniarki pracujące w oddziałach niezabiegowych. Zebrany materiał oraz uzyskane wyniki badań pozwoliły na sformułowanie następujących wniosków: W badanej grupie pielęgniarek i fizjoterapeutów wiek miał bardzo istotny wpływ na występowanie dolegliwości bólowych kręgosłupa..

Wykazano istotną statystycznie zależność między występowaniem dolegliwości bólowych kręgosłupa a stażem pracy.

Pielęgniarki znacznie częściej niż fizjoterapeuci skarżyły się na bóle kręgosłupa - wśród pielęgniarek jest zdecydowanie wyższy poziom niepełnosprawności.

Stwierdzono zależność pomiędzy poziomem zachowań zdrowotnych a występowaniem dolegliwości bólowych kręgosłupa - wśród osób z wysokim poziomem zachowań zdrowotnych rzadziej występowały dolegliwości bólowe kręgosłupa.

Stopień niepełnosprawności oraz nasilenie dolegliwości bólowych ze strony kręgosłupa nie wpływał w sposób statystycznie istotny na odczucie satysfakcji z życia zarówno wśród pielęgniarek jak i fizjoterapeutów.

Nie stwierdzono istotnej zależności pomiędzy stopniem akceptacji choroby a poziomem satysfakcji z życia.